WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)
z dnia 7 lipca 2005 r. *

W sprawie C-153/03

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Cour de cassation (Luksemburg) postanowieniem z dnia 6 marca 2003 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 3 kwietnia 2003 r., w postępowaniu:

Caisse nationale des prestations familiales

przeciwko

Ursuli Weide, po mężu Schwarz,

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: P. Jann, prezes izby, N. Colneric, J.N. Cunha Rodrigues (sprawozdawca), M. Ilešič i E. Levits, sędziowie,

* Język postępowania: francuski.

rzecznik generalny: J. Kokott,
sekretarz: M. Múgica Arzamendi, główny administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 24 czerwca 2004 r.,

uwzględniając uwagi przedstawione:

— w imieniu Caisse nationale des prestations familiales przez adwokatów D. Spielmanna i H. Duponga,

— w imieniu rządu luksemburskiego przez P. Gramegnę, działającego w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu rządu niemieckiego przez W.D. Plessinga i A. Tiemann, działających w charakterze pełnomocników,

— w imieniu rządu austriackiego przez H. Dossiego, działającego w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich przez H. Michard i D. Martina, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 15 lipca 2004 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 76 rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie w wersji znowelizowanej rozporządzeniem Rady (WE) nr 118/97 z dnia 2 grudnia 1996 r. (Dz.U. 1997, L 28, str. 1, zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1408/71").

2 Wniosek ten został przedstawiony w ramach sporu między Caisse nationale des prestations familiales du Grand-Duché de Luxembourg (krajową kasą ds. świadczeń rodzinnych Wielkiego Księstwa Luksemburga, zwaną dalej „CNPF") a Ursulą Weide, obywatelką niemiecką, dotyczącego wypłaty zasiłku wychowawczego przewidzianego prawem luksemburskim.

Ramy prawne

Uregulowania wspólnotowe

3 Artykuł 1 lit. u) ppkt i) rozporządzenia nr 1408/71 stanowi:

„Do celów niniejszego rozporządzenia:

[...]

u) i) określenie »świadczenia rodzinne« oznacza wszelkie świadczenia rzeczowe lub pieniężne wyrównujące koszty utrzymania rodziny zgodnie z ustawodawstwem określonym w art. 4 ust. 1 lit. h), z wyłączeniem specjalnych zasiłków porodowych lub zasiłków z tytułu przysposobienia, określonych w załączniku II".

4 Zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. h) rozporządzenia nr 1408/71 rozporządzenie to stosuje się do wszystkich ustawodawstw odnoszących się do działów zabezpieczenia społecznego, które dotyczą „świadczeń rodzinnych".

5 Artykuł 13 tego rozporządzenia stanowi:

„1. Z zastrzeżeniem art. 14c osoby, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, podlegają wyłącznie ustawodawstwu jednego państwa członkowskiego. Przepisy niniejszego tytułu określają ustawodawstwo właściwe.

2. Z zastrzeżeniem przepisów art. 14–17:

a) pracownik najemny zatrudniony na terytorium jednego państwa członkowskiego podlega ustawodawstwu tego państwa, nawet jeżeli zamieszkuje na terytorium innego państwa członkowskiego lub jeżeli przedsiębiorstwo lub pracodawca, który go zatrudnia, ma swoją zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności na terytorium innego państwa członkowskiego;

[...]".

6 Artykuł 73 rozporządzenia nr 1408/71 stanowi:

„Pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek podlegający ustawodawstwu państwa członkowskiego są uprawnieni w odniesieniu do członków swojej rodziny, którzy zamieszkują [na] terytorium innego państwa członkowskiego, do świadczeń rodzinnych przewidzianych przez ustawodawstwo pierwszego państwa, tak jakby zamieszkiwali oni terytorium tego państwa, z zastrzeżeniem przepisów załącznika VI".

7 Artykuł 76 tego rozporządzenia, zatytułowany „Zasady pierwszeństwa w przypadku zbiegu praw do świadczeń rodzinnych zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego i zgodnie z ustawodawstwem państwa członkowskiego miejsca zamieszkania członków rodziny", stanowi:

„1. W przypadku gdy w tym samym okresie dla tego samego członka rodziny i z tytułu wykonywania działalności zawodowej świadczenia rodzinne są przewidziane w ustawodawstwie państwa członkowskiego, na którego terytorium zamieszkują członkowie rodziny, prawo do świadczeń rodzinnych należnych zgodnie z ustawodawstwem innego państwa członkowskiego, w danym wypadku na podstawie art. 73 lub 74, jest zawieszane do wysokości przewidzianej w ustawodawstwie pierwszego państwa członkowskiego.

2. Jeżeli wniosek o świadczenia nie jest złożony w państwie członkowskim, na którego terytorium zamieszkują członkowie rodziny, instytucja właściwa innego państwa członkowskiego może stosować przepisy ust. 1 tak, jakby świadczenia były przyznane w pierwszym państwie członkowskim".

8 Artykuł 10 ust. 1 rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w brzmieniu zmienionym przez rozporządzenie nr 118/97 (zwanego dalej „rozporządzeniem nr 574/72") zatytułowany „Zasady stosowane wobec pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek w przypadku kumulacji praw do świadczeń lub zasiłków rodzinnych" stanowi:

„a) Prawo do świadczeń lub zasiłków rodzinnych należnych zgodnie z ustawodawstwem państwa członkowskiego, w którym nabycie prawa do świadczeń lub zasiłków nie jest uzależnione od warunku ubezpieczenia, zatrudnienia lub prowadzenia działalności na własny rachunek, jest zawieszone, jeżeli w tym samym okresie i dla tego samego członka rodziny przyznane są świadczenia tylko zgodnie z krajowym ustawodawstwem innego państwa członkowskiego lub w zastosowaniu z art. 73, 74, 77 lub 78 rozporządzenia, do wysokości kwoty tych świadczeń.

b) Jednakże jeżeli praca lub działalność zawodowa wykonywana jest na terytorium pierwszego państwa członkowskiego:

i) w przypadku świadczeń należnych zgodnie z krajowym ustawodawstwem innego państwa członkowskiego albo zgodnie z art. 73 lub 74 rozporządzenia osobie uprawnionej do zasiłku rodzinnego lub osobie pobierającej te świadczenia prawo do świadczeń rodzinnych należne tylko zgodnie z krajowym ustawodawstwem innego państwa członkowskiego albo zgodnie z tymi artykułami, jest zawieszone do wysokości kwoty świadczeń rodzinnych przewidzianych w ustawodawstwie państwa członkowskiego, na którego terytorium zamieszkuje członek rodziny. Koszt świadczeń przyznawanych przez państwo członkowskie, na którego terytorium zamieszkuje członek rodziny, ponosi to państwo członkowskie.

[...]".

9 Zgodnie z art. 114 rozporządzenia nr 574/72, zatytułowanym „Tymczasowe wypłaty świadczeń w przypadku sporu dotyczącego właściwego ustawodawstwa lub dotyczącego instytucji, która powinna udzielać świadczeń":

„W przypadku sporu między instytucjami lub właściwymi władzami dwóch lub więcej państw członkowskich w kwestii ustawodawstwa właściwego na podstawie tytułu II rozporządzenia lub w sprawie określenia instytucji zobowiązanej do udzielenia świadczeń zainteresowany, który mógłby ubiegać się o te świadczenia, gdyby nie było niezgodności, korzysta tymczasowo ze świadczeń przewidzianych przez ustawodawstwo stosowane przez instytucję miejsca zamieszkania lub jeżeli zainteresowany nie zamieszkuje na terytorium jednego z zainteresowanych państw członkowskich — ze świadczeń, przewidzianych ustawodawstwem stosowanym przez instytucję, do której wystąpił na początku z wnioskiem o świadczenia".

Uregulowania krajowe

Uregulowania luksemburskie

10 Artykuł 2 ust. 1 loi portant création d'une allocation d'éducation (ustawy o zasiłku wychowawczym) z dnia 1 sierpnia 1988 r. z późniejszymi zmianami, w brzmieniu znajdującym zastosowanie do stanu faktycznego występującego w postępowaniu przed sądem krajowym (zwanej dalej „ustawą z 1988 r".) stanowi:

„Do zasiłku wychowawczego uprawniony jest każdy, kto:

a) ma stałe miejsce zamieszkania na terytorium Wielkiego Księstwa Luksemburga i faktycznie tam przebywa;

b) wychowuje w swoim gospodarstwie domowym jedno lub więcej dzieci, na rzecz których wnioskodawcy lub jego małżonkowi niepozostającemu w separacji wypłacane są zasiłki rodzinne, i kto spełnia wymogi przewidziane w art. 2 znowelizowanej ustawy z dnia 19 czerwca 1985 r. o zasiłkach rodzinnych i utworzeniu krajowej kasy ds. świadczeń rodzinnych;

c) zajmuje się głównie wychowaniem dzieci w gospodarstwie domowym i nie wykonuje działalności zawodowej ani nie otrzymuje wynagrodzenia zastępczego.

[...]".

Uregulowania niemieckie

11 Zgodnie z treścią art. 1 ust. 1 Bundeserziehungsgeldgesetz (federalnej ustawy o zasiłku wychowawczym i urlopie wychowawczym) w wersji z dnia 31 stycznia 1994 r. (BGBl. 1994 I, str. 180) zmienionej ustawą z dnia 24 marca 1997 r. (BGBl. 1997 I, str. 594, zwanej dalej „BErzGG") prawo do zasiłku wychowawczego przysługuje każdemu, kto posiada stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu na terytorium objętym zakresem obowiązywania ustawy i zamieszkuje w jednym gospodarstwie domowym z dzieckiem, względem którego przysługuje mu prawo opieki, sprawuje opiekę nad tym dzieckiem i je wychowuje oraz nie wykonuje żadnej działalności zawodowej lub nie pracuje w pełnym wymiarze czasu pracy.

Postępowanie przed sądem krajowym i pytania prejudycjalne

12 W okresie od października 1993 r. do maja 1998 r. Ursula Weide świadczyła pracę w Luksemburgu, zamieszkując w tym czasie w Niemczech wraz z mężem

i pierwszym dzieckiem. Po upływie urlopu macierzyńskiego, który nastąpił po urodzeniu przez nią w dniu 11 maja 1998 r. drugiego dziecka, oraz krótkiego okresu urlopu bezpłatnego zainteresowana zdecydowała się poświęcić się wychowaniu drugiego dziecka, począwszy od dnia 1 października 1998 r. do dnia 15 maja 2000 r. W tym ostatnim okresie Ursula Weide była ubezpieczona w państwie członkowskim miejsca zatrudnienia w rozumieniu artykułu 171 code des assurances luxembourgois (luksemburskiego kodeksu ubezpieczeń społecznych). Z akt sprawy wynika również, że w okresie od 16 maja do 30 września 2000 r. zainteresowana ponownie podjęła pracę u dawnego pracodawcy w Luksemburgu.

13 Właściwa instytucja niemiecka oddaliła wniosek Ursuli Weide z czerwca 1998 r. o przyznanie jej zasiłku wychowawczego przewidzianego przepisami BErzGG. Zarówno Sozialgericht für das Saarland, jak i Landessozialgericht für das Saarland (Niemcy), do których odwołała się zainteresowana, utrzymały w mocy decyzję oddalającą wniosek.

14 W ocenie tych sądów Ursula Weide spełnia warunki przyznania jej zasiłku wychowawczego na podstawie BErzGG, lecz zgodnie z treścią art. 13 i 73 rozporządzenia nr 1408/7 obowiązek przyznania zasiłku wychowawczego przewidzianego przepisami krajowymi spoczywa na Wielkim Księstwie Luksemburga — jako państwie członkowskim miejsca zatrudnienia zainteresowanej. Sądy te uznały, iż nie wystąpiły przesłanki zastosowania artykułu 76 rozporządzenia nr 1408/71. Sozialgericht für das Saarland stwierdził, że prawo Ursuli Weide do niemieckiego zasiłku wychowawczego wynika z faktu zamieszkiwania przez nią na terytorium Niemiec, nie zaś z faktu wykonywania przez zainteresowaną działalności zawodowej w tym państwie członkowskim, co jest sprzeczne z wymogami zawartymi w ostatnim z powołanych wyżej przepisów dotyczącym sytuacji, w których świadczenie jest należne z tytułu wykonywania działalności zawodowej. Landessozialgericht für das Saarland stwierdza, że małżonek Ursuli Weide nie spełnia warunków przyznania niemieckiego zasiłku chociażby dlatego, że wykonuje działalność zawodową. A zatem w ocenie tego sądu, art. 76 rozporządzenia nr 1408/71 nie znajduje w niniejszej sprawie zastosowania.

15 W związku z powyższym Ursula Weide skierowała wniosek o przyznanie zasiłku na podstawie ustawy z 1988 r do CNPF., który to wniosek został oddalony decyzją z dnia 30 listopada 2000 r. CNPF przyznała jej jednak prawo do dodatku w wysokości różnicy między kwotą zasiłku wychowawczego, którą powinna była uzyskać w Niemczech a wyższą od niej kwotą zasiłku przewidzianego przez ustawę z 1988 r.

16 Ursula Weide zaskarżyła tę decyzję przed Conseil arbitral des assurances sociales (Luksemburg), która w wyroku z dnia 7 grudnia 2001 r. zmieniła tę decyzję, uwzględniając wniosek o przyznanie prawa do zasiłku wychowawczego przewidzianego w ustawie z 1988 roku. Po wniesieniu przez CNPF odwołania wyrokiem z dnia 27 maja 2002 r. Conseil supérieur des assurances sociales (Luksemburg) utrzymała w mocy wyrok Conseil arbitral des assurances sociales. W opinii tego organu sądowego art. 76 rozporządzenia nr 1408/71 miałby zastosowanie tylko wówczas, gdyby Ursuli Weide przysługiwało prawo do zasiłków rodzinnych w Niemczech. Zdaniem tego sądu sytuacja taka nie wystąpiła w rozpatrywanej sprawie, jako że zainteresowana nigdy nie pracowała w Niemczech ani też nie opłacała tam składek na ubezpieczenie. W związku z powyższym, zgodnie z treścią art. 13 i 73 rozporządzenia nr 1408/71, zasiłek wychowawczy powinien być wypłacany przez państwo członkowskie miejsca zatrudnienia.

17 CNPF wniosła kasację do Cour de cassation, który postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy art. 76 rozporządzenia [...] nr 1408/71 należy interpretować w ten sposób, że dotyczy on wyłącznie sytuacji, w których pracownik migrujący ma prawo do zasiłku rodzinnego na podstawie uregulowań państwa miejsca zatrudnienia oraz na podstawie uregulowań państwa, w którym zamieszkują członkowie jego rodziny?

2) W razie udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze — czy organy państwa miejsca zatrudnienia mogą zawiesić prawo do świadczeń rodzinnych, jeśli uznają, że odmowa przyznania świadczeń rodzinnych w państwie miejsca zamieszkania jest sprzeczna z prawem wspólnotowym?

3) W razie udzielenia odpowiedzi przeczącej na pytanie pierwsze — czy przywołany wyżej art. 76 pozwala państwu miejsca zatrudnienia na zastosowanie zasady niekumulowania świadczeń, jeśli małżonek pracownika migrującego uprawniony jest na podstawie przepisów państwa miejsca zamieszkania członków rodziny do świadczeń rodzinnych tego samego rodzaju lub też takie świadczenia otrzymuje?".

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

18 Należy stwierdzić, że zarówno zasiłek wychowawczy przewidziany przepisami BErzGG (wyrok z dnia 10 października 1996 r. w sprawach połączonych C-245/94 i C-312/94 Hoever i Zachow, Rec. str. I-4895, pkt 18–27), jak i zasiłek wychowawczy przewidziany ustawą z 1988 r., który wykazuje podobieństwo do niemieckiego zasiłku wychowawczego, spełniają warunki uznania je za „świadczenia rodzinne" w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. h) rozporządzenia nr 1408/71.

19 Poza tym Trybunał miał już okazję stwierdzić, że zasada zawarta w art. 13 ust. 1 rozporządzenia nr 1408/71, zgodnie z którą pracownik podlega tylko ustawodawstwu państwa miejsca zatrudnienia, nie wyłącza zastosowania przepisów szczególnych tego rozporządzenia w odniesieniu do poszczególnych świadczeń (zob. w szczególności wyrok z dnia 9 grudnia 1992 r. w sprawie C-119/91 McMenamin, Rec. str. I-6393, pkt 14).

20 Jeśli chodzi o świadczenia rodzinne, art. 73 rozporządzenia nr 1408/71 stanowi, że pracownik podlegający ustawodawstwu państwa członkowskiego uprawniony jest w odniesieniu do członków swojej rodziny, którzy zamieszkują na terytorium innego państwa członkowskiego, do świadczeń rodzinnych przewidzianych przez prawo pierwszego państwa, tak jakby zamieszkiwali oni na terytorium tego państwa.

21 Artykuł 76 tego rozporządzenia, którego dotyczą pytania prejudycjalne, zawiera, zgodnie ze swoim tytułem, „[z]asady pierwszeństwa w przypadku zbiegu praw do świadczeń rodzinnych zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego i zgodnie z ustawodawstwem państwa członkowskiego miejsca zamieszkania członków rodziny".

22 Przepis ten dotyczy mianowicie sytuacji, w której „w tym samym okresie, dla tego samego członka rodziny i z tytułu wykonywania działalności zawodowej świadczenia rodzinne są przewidziane w ustawodawstwie państwa członkowskiego, na którego terytorium zamieszkują członkowie rodziny". A zatem przepis ten znajduje zastosowanie w sytuacji, gdy obowiązek wypłaty świadczeń rodzinnych spoczywa na państwie członkowskim miejsca zamieszkania z tytułu wykonywania przez zainteresowanego działalności zawodowej.

23 Zarówno z akt sprawy, jak i z uwag przedstawionych Trybunałowi wynika, że na podstawie art. 73 rozporządzenia nr 1408/71 osoba znajdująca się w sytuacji Ursuli Weide może — jako pracownik świadczący pracę w Luksemburgu — domagać się przyznania jej prawa do zasiłku wychowawczego przewidzianego ustawą z 1988 r., przy czym status pracownika zachowuje ona tak długo, jak długo będzie ubezpieczona w ramach luksemburskiego systemu ubezpieczenia społecznego (zob. podobnie w wyroku z dnia 7 czerwca 2005 r. w sprawie C-543/03 Dodl i Oberhollenzer, Zb.Orz. str. I-5049, pkt 30), a jednocześnie spełnia warunki przyznania jej prawa do zasiłku wychowawczego na podstawie przepisów państwa członkowskiego miejsca zamieszkania, tj. Republiki Federalnej Niemiec, które

uzależniają przyznanie prawa do tego zasiłku nie od wcześniejszego wykonywania działalności zawodowej, lecz od zamieszkiwania na terenie tego państwa.

24 Opisanej wyżej sytuacji, w której nabycie prawa do świadczeń rodzinnych w danym państwie członkowskim miejsca zamieszkania nie jest uzależnione ani od warunku ubezpieczenia, ani zatrudnienia bądź prowadzenia działalności na własny rachunek, lecz od faktu zamieszkiwania na terytorium tego państwa, dotyczy art. 10 rozporządzenia nr 574/72.

25 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w celu udzielenia odpowiedzi na pytanie prejudycjalne zadane przez sąd krajowy Trybunał może uwzględnić przepisy prawa wspólnotowego, które nie zostały wymienione w pytaniach prejudycjalnych (zob. w szczególności wyrok z dnia 12 października 2004 r. w sprawie C-60/03 Wolff & Muller, Zb.Orz. str. I-9553, pkt 24).

26 W tych okolicznościach niniejszą sprawę należy rozpatrywać przy uwzględnieniu zasad antykumulacyjnych zawartych w art. 10 rozporządzenia nr 574/72.

27 Na wstępie należy przypomnieć, że niezależnie od treści odpowiedzi Trybunału na zadane pytania, w takim stanie faktycznym, jaki wystąpił w postępowaniu przed sądem krajowym, właściwa instytucja państwa członkowskiego miejsca zamieszkania w oczekiwaniu na wynik sporu pomiędzy tą instytucją a daną instytucją państwa

członkowskiego miejsca zatrudnienia obowiązana jest, zgodnie z art. 114 rozporządzenia nr 574/72, wypłacić tymczasowe świadczenie przewidziane przepisami stosowanymi w tym państwie, co w niniejszym przypadku oznacza wypłatę zasiłku wychowawczego przewidzianego przepisami BErzGG.

28 Zgodnie z tym, co zostało wypowiedziane przez Trybunał w pkt 17 i 18 ww. wyroku w sprawie McMenamin, o ile zgodnie z zasadą antykumulacyjną zawartą w art. 10 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 574/72 świadczenia wypłacane przez państwo członkowskie miejsca zatrudnienia mają pierwszeństwo przed świadczeniami wypłacanymi przez państwo członkowskie miejsca zamieszkania — które z tego tytułu ulegają zawieszeniu — to w przypadku gdy działalność zawodowa wykonywana jest w państwie członkowskim miejsca zamieszkania, stosuje się, zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. b) ppkt i) tego rozporządzenia, zasadę odwrotną, zgodnie z którą prawo do świadczeń wypłacanych przez państwo członkowskie miejsca zamieszkania ma pierwszeństwo przed prawem do świadczeń wypłacanych przez państwo członkowskie miejsca zatrudnienia, które to prawo ulega z tego tytułu zawieszeniu.

29 W pkt 19 tego wyroku Trybunał podkreślił, że zgodnie z ostatnim z ww. przepisów działalność zawodowa, która powoduje odwrócenie tego pierwszeństwa, powinna być wykonywana w państwie członkowskim miejsca zamieszkania przez „osobę uprawnioną do zasiłku rodzinnego lub osobę pobierającą te świadczenia".

30 Trybunał dokonał wykładni zacytowanego wyżej fragmentu zdania w świetle celów, jakie przyświecały prawodawcy, uznając, że wykonywanie przez osobę sprawująca opiekę nad dziećmi — a konkretnie przez małżonka osoby uprawnionej do świadczeń, o którym mowa w art. 73 rozporządzenia nr 1408/71 — działalności zawodowej w państwie członkowskim miejsca zamieszkania dzieci powoduje zgodnie z art. 10 rozporządzenia nr 574/72 zawieszenie prawa do zasiłków przewidzianych w art. 73 do wysokości kwoty zasiłków tego samego rodzaju wypłaconych przez państwo członkowskie miejsca zamieszkania, niezależnie od tego, kto jest bezpośrednim beneficjentem zasiłku rodzinnego przewidzianego przepisami państwa członkowskiego miej ca zamieszkania (ww. wyrok w sprawie McMenamin, pkt 20–27).

31 Jak zauważyła rzecznik generalny w pkt 39 swojej opinii i zgodnie z tym, co wynika między innymi z pkt 60 powołanego wyżej wyroku w sprawie Dodl i Oberhollenzer, zmiany wprowadzone do art. 10 rozporządzenia nr 574/72 w stosunku do treści tego przepisu w wersji znajdującej zastosowanie w powoływanej wyżej sprawie McMenamin nie są na tyle istotne, aby wykładnia ta musiała ulec zmianie.

32 W pkt 64 powoływanego wyżej wyroku w sprawie Dodl i Oberhollenzer Trybunał orzekł, że jeśli osoba sprawująca opiekę nad dzieckiem, w szczególności współmałżonek lub konkubent pracownika, któremu na podstawie przepisów państwa członkowskiego miejsca zatrudnienia oraz przepisów państwa członkowskiego miejsca zamieszkania przysługuje prawo do świadczeń rodzinnych dla tego samego członka rodziny za ten sam okres, wykonuje działalność zawodową w państwie członkowskim miejsca zamieszkania, zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. b) ppkt i) rozporządzenia nr 574/72 świadczenia rodzinne powinny być wypłacane przez to państwo członkowskie, bez względu na to, kto jest bezpośrednim beneficjentem tych świadczeń określonym w ustawodawstwie tego państwa. W takim wypadku wypłata świadczeń rodzinnych przez państwo członkowskie miejsca zatrudnienia ulega zawieszeniu do wysokości kwoty świadczeń rodzinnych przewidzianych przez ustawodawstwo państwa członkowskiego miejsca zamieszkania.

33 Z powyższego wynika, iż w przypadku, jak ten którego dotyczy sprawa będąca przedmiotem postępowania przed sądem krajowym, jeżeli małżonek osoby uprawnionej do zasiłku wychowawczego, przewidzianego ustawą z 1988 r. na podstawie art. 73 rozporządzenia nr 1408/71 wykonuje działalność zawodową w państwie członkowskim miejsca zamieszkania dzieci (w niniejszej sprawie — Republika Federalna Niemiec) to art. 10 ust. 1 lit. b) ppkt i) rozporządzenia nr 574/72 przewiduje zawieszenie prawa do zasiłku przewidzianego w ostatnim z ww. przepisów, do wysokości kwoty zasiłku wychowawczego przewidzianego przepisami państwa członkowskiego miejsca zamieszkania, nawet jeśli prawo do tego zasiłku podlega wypłaceniu osobie uprawnionej do zasiłku luksemburskiego, nie zaś jej małżonkowi.

34 A zatem odpowiadając na zadane pytania, należy stwierdzić, że art. 10 ust. 1 lit. b) ppkt i) rozporządzenia nr 574/72 należy interpretować w ten sposób, że wykonywanie przez małżonka osoby uprawnionej do świadczenia rodzinnego na podstawie art. 73 rozporządzenia nr 1408/71 działalności zawodowej w państwie członkowskim miejsca zamieszkania dzieci powoduje zawieszenie prawa do świadczenia przewidzianego w ostatnim z ww. przepisów do wysokości kwoty zasiłku wychowawczego przewidzianego przepisami państwa członkowskiego miejsca zamieszkania, niezależnie od tego, kto jest bezpośrednim beneficjentem zasiłku rodzinnego przewidzianego przepisami państwa członkowskiego miejsca zamieszkania.

W przedmiocie kosztów

35 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem; do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 10 ust. 1 lit. b) ppkt i) rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie w wersji znowelizowanej rozporządzeniem Rady (WE) nr 118/97 z dnia 2 grudnia 1996 r. należy

interpretować w ten sposób, że wykonywanie przez małżonka osoby uprawnionej do świadczenia rodzinnego na podstawie art. 73 rozporządzenia Rady nr 1408/71/EWG z dnia 14 czerwca 1971 r. w brzmieniu nadanym przez rozporządzenie nr 118/97 działalności zawodowej w państwie członkowskim miejsca zamieszkania dzieci powoduje zawieszenie prawa do świadczenia przewidzianego w ostatnim z ww. przepisów do wysokości kwoty zasiłku wychowawczego przewidzianego przepisami państwa członkowskiego miejsca zamieszkania, niezależnie od tego, kto jest bezpośrednim beneficjentem zasiłku rodzinnego przewidzianego przepisami państwa członkowskiego miejsca zamieszkania.

Podpisy